

KARTA KURSU

Nazwa	Psychologia rozwojowa i wychowawcza	
Nazwa w j. ang.	Developmental and Educational Psychology	
Koordynator	Zespół dydaktyczny	
	Zespół dydaktyczny Instytutu Psychologii	
Punktacja ECTS	3	

Opis kursu (cele kształcenia)

Kurs ma na celu:

- zaprezentowanie najważniejszych osiągnięć współczesnej psychologii rozwoju człowieka ze wskazaniem różnic wobec teorii klasycznych,
- zapoznanie studentów z najnowszymi trendami oraz wybranymi koncepcjami i obszarami badań, obecnymi we współczesnej psychologii akademickiej lub psychologii stosowanej w zakresie psychologii dziecka.
- pokazanie relacji między zmianami rozwojowymi a możliwościami edukacji na każdym poziomie.
- przygotowanie studentów do wykorzystywania treści kursu w rozumieniu rozwoju człowieka, ale także siebie, a co za tym idzie w kierowaniu swoim życiem osobistym i zawodowym,
- przekonanie studentów o potencjalnej przydatności psychologii w rozwiązywaniu problemów ludzkich i międzyludzkich oraz w projektowaniu warunków, które tym problemom zapobiegają lub je redukują,
- kurs dostarczy wiedzy na temat psychologicznych problemów wychowania dziecka.

Warunki wstępne

Wiedza	
Umiejętności	
Kursy	

Efekty uczenia się

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Wiedza	W01- zna wybrane koncepcje psychologiczne człowieka oraz teorie dotyczące jego rozwoju;	K_W01 K_W05 K_W09
	W02- posiada wiedzę na temat etapów rozwoju i specyfice każdego z nich, W03- Zna uwarunkowanie procesów wychowawczych związane z prawidłowościami rozwoju	
Umiejętności	U01- analizuje teksty psychologiczne z nastawieniem na ich wykorzystanie w praktyce pedagogicznej,	K_U01 K_U09
	U02- wykorzystuje nabytą wiedzę psychologiczną do projektowania procesu kształcenia i wychowania, z uwzględnieniem gotowości wychowanka do realizacji określonych zadań edukacyjnych, poszanowania jego indywidualnych właściwości	
Kompetencje społeczne	K01- czuje się odpowiedzialny za dokonywanie oceny i wyciąganie wniosków z własnych doświadczeń	K_K01 K_K05
	K02- ma pozytywne nastawienie do efektywnej pracy nad rozwojem własnym i podopiecznych	

Organizacja												
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach										
		A		K		L		S		P		E
Liczba godzin	15	15										
30												

Opis metod prowadzenia zajęć

Wykład problemowy, praca z tekstem naukowym, dyskusje dydaktyczne, prezentacja multimedialna

Formy sprawdzania efektów uczenia się

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esej)	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
W01								x		x			
W02											x		
W03								x					
U01											x		
U02											x		
K01								x					
K02								x					

Kryteria oceny Egzamin pisemny - test + esej

Uwagi Studia jednolite magisterskie, stacjonarne

Treści merytoryczne (wykaz tematów)

Istota rozwoju. Sposoby ujmowania rozwoju: filogenetyczny, antropogenetyczny, ontogenetyczny. Przejawy rozwoju. Parametry rozwoju. Mechanizmy rozwoju

Pojęcie zmiany rozwojowej, uwarunkowania rozwoju
Zagadnienie ciągłości i ukierunkowania rozwoju. Modele zmian rozwojowych. Okresy krytyczne w rozwoju. Specyficzne zjawiska w rozwoju: akceleracja i retardacja. Prawa i prawidłowości rozwojowe. Warunki i wyznaczniki rozwoju.

Środowiskowe uwarunkowania rozwoju. Paradygmaty w rozważaniach na środowiskiem jako czynnikiem rozwoju: przyczynowo-skutkowe powiązanie rozwoju i środowiska; rozwój jako wynik aktywności jednostki w środowisku (psychologia ekologiczna), rozwój jako rezultat interpretacji środowiska przez jednostkę (psychologia poznawcza).

Teorie wyjaśniające rozwój.

Wychowanie a zmiany w psychice człowieka - wychowanie jako społeczno kulturalny mechanizm regulacji zachowania.

Teoria epistemologii genetycznej J. Piageta Podstawowe założenia. Stadia rozwoju inteligencji. Krytyka koncepcji Piageta. Implikacje teoretyczne i praktyczne.

Kulturowo historyczna teoria L.S. Wygotskiego.
Założenia koncepcji Wygotskiego. Rozwój jako przeplatanie się okresów stabilnego rozwoju i kryzysów rozwoju. Badania nad rozwojem pojęć. Etapy rozwoju mowy. Poglądy na nauczanie i wychowanie jako czynniki rozwoju.

Ewolucyjna teoria rozwoju J. Bowlby’ego.
Stadialne teorie rozwoju.

Teoria zdań rozwojowych R. Havighursta.
Koncepcja rozwoju w biegu życia ludzkiego.
 Psychologia rozwojowa a psychologia biegu życia. Koncepcja stadialnego rozwoju w biegu życia ludzkiego E. Eriksona.
Współczesne teorie rozwoju poznawczego
 Teoria redeskrpcji reprezentacji A. Karmiloff-Smith. Teoria skryptów K. Nelson. Teoria rozwoju poznawczego A. Mandler.
Charakterystyka sfer rozwojowych:
 Myślenia, pamięci, uwagi, percepcji, mowy, społecznej, moralnej, osobowości, emocji, potrzeb w okresach rozwojowych od okresu prenatalnego do adolescencji.
Struktura działalności wychowawczej:
 - psychologiczne mechanizmy wychowania
 - wychowanie w rodzinie
Wychowanie małego dziecka:
 - problemy rozwoju i wychowania małego dziecka w środowisku instytucjonalnym
 - wychowanie w okresie przedszkolnym
Wychowanie w okresie przedszkolnym oraz wychowanie dzieci i młodzieży w wieku szkolnym

Wykaz literatury podstawowej

Harwas-Napierała D., Trempała J. (2001). Psychologia rozwoju człowieka. Warszawa: PWN.
 Schaffer R.H. (2010) Psychologia rozwojowa. Podstawowe pojęcia. Kraków: Wydawnictwo UJ
 Przetacznik-Gierowska M., Włodarski Z., *Psychologia Wychowawcza*, PWN, Warszaw 1994.
 Przetacznik-Gierowska M., Tyszkowa M. (2000) Psychologia rozwoju człowieka. Warszawa: PWN

Wykaz literatury uzupełniającej

Piaget J. (2006) Studia z psychologii dziecka. Warszawa PWN
 Rosenberg, M. B., *Porozumienie bez przemocy. O języku serca*, Wyd. Jacek Santorski & Co, Warszawa: 2003.
 Mudyń, K., *Komunikacja bez przemocy, jako metoda przezwycięzania i zapobiegania konfliktom*, [W]: D. Kubacka-Jasiecka, K. Mudyń (red.) *Kryzys, interwencja i pomoc psychologiczna. Nowe ujęcia i możliwości* (s.303-319), Wyd. Rafał Marszałek, Toruń: 2003

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

liczba godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	15
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	15
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	2
liczba godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	18
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	5
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	
	Przygotowanie do egzaminu/zaliczenia	20
Ogółem bilans czasu pracy		75
Liczba punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		3